

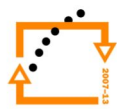

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Kraj Vysočina

Téma: Politika a politické subjekty

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Politika

Politika = činnost, vztahující se k řízení věcí veřejných a mající dva základní znaky:

1. Obecný dopad – týkají se každého
2. Mocenský dopad – týkají se moci, uplatňované na občany

Politika – z řeckého polis = město, vše, co se týká správy obce, města, státu.

Politika

Politická participace

= aktivita jednotlivců a skupin, kterou se snaží ovlivnit nebo podpořit vládu a politiku.

Politická kultura

= způsob řešení problémů v praktické politice s důrazem na slušnost a mravnost

Politické strany

= dobrovolná sdružení občanů se stejnými nebo podobnými politickými názory a cíli, snaží se prosadit své zájmy a prosadit svou politickou vůli

Funkce politických stran

- 1. Integrativní a aktivační** – sjednocuje a aktivizuje nejen členy
- 2. Výběrová a výchovná** – vybírá ze svého středu zástupce, kandidáty do voleb, poslance, senátory,...
- 3. Tvorba politického programu** – nabízí na trhu myšlenek
- 4. Tvorba vlády a správy státu** – podílí se na správě státu

Demokratická společnost – pluralitní politická scéna

TYPY POLITICKÝCH STRAN

1. Programové hledisko - křesťansko-demokratické, liberální, sociálně demokratické, ekologické, komunistické a neofašistické, nacionalistické aj.

2. Organizační hledisko

a/ strany masového typu jsou určitým přežitkem dob minulých

b/ strany volebního typu – například USA

c/ strany menšinového typu

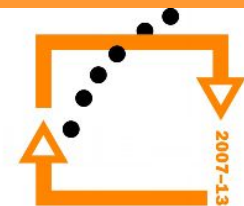
centralizované X decentralizované s velkou vnitřní spojitostí X strany decentralizované se slabou organizační spojitostí

3. Sociologické hledisko – strany reprezentující zájmy určité skupiny, třídy obyvatel, všennárodní strany, které hovoří jménem všech obyvatel země

4. Vztah k politické moci

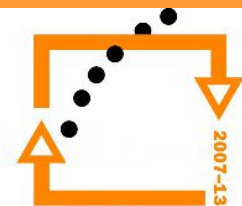
a/ strany monopolní neboli totalitní,

b/ demokratické strany, které uznávají principy konkurence, pluralismu

TYPY POLITICKÝCH STRAN

5. **Podle zastoupení v parlamentu** – strany vládnoucí parlamentní, opoziční parlamentní a neparlamentní
6. **Podle teritoriální působnosti** – strany celonárodní a strany regionální (např. Moravská národní strana)
7. **Podle ideové orientace** – strany levicové (socialisté, sociální demokraté), pravicové (konzervativci, klerikální strany), strany politického středu (liberálové) a extrémní politické strany (republikánské, nacionalistické, fašistické, komunistické)
8. **Podle vztahu strany ke společenské skutečnosti**
 - a/ strany revoluční, usilující o kvalitativní změnu společenského systému
 - b/ reformistické strany, usilující o závažné změny společnosti, avšak bez narušení základních zásad společenského systému
 - c/ konzervativní, trvalé zachování hlavních rysů společenského systému
 - d/ reakční, usilující o částečný nebo úplný návrat k předchozímu systému.

Literatura

- Roman, David – Politologie, FIN 1995, 1. vydání, Olomouc 1995
- Sokol, Jan- Mičienka, Marek – Občanské minimum, Tauris 2002, Praha 2002
- Gerloch, Aleš - Hřebejk, Jiří – Zoubek Vladimír – Ústavní systém České republiky Prospektorum 1994, Praha 1994
- Odmaturuj ze společenských věd – Didaktis2004, Brno 2004
- http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/PolitickeStrany.doc

